

T-309/03. sz. ügy

Manel Camós Grau kontra az Európai Közösségek Bizottsága

„Az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által az Európai–Latin-amerikai Kapcsolatok Intézetének (IRELA) igazgatása és finanszírozása tárgyában lefolytatott vizsgálat – Vizsgáló esetében felmerülő esetleges összeférhetlenség – A vizsgálócsoportból történő eltávolítás – A vizsgálat lefolyására és a vizsgálati jelentés tartalmára gyakorolt hatások – A vizsgálat lezárásáról szóló jelentés – Megsemmisítés iránti kereset – Elfogadhatóság – Kártérítési kereset – Elfogadhatóság”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (kibővített negyedik tanács), 2006. április 6. . . . II - 1177

Az ítélet összefoglalása

1. *Tisztviselők – Kereset – Sérelmet okozó aktus – Fogalom – Kötelező joghatásokat kiváltó aktusok*
(EK 230. cikk; 1073/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 9. cikk)

2. *Tisztviselők – Kártérítési kereset – Tárgy*
(EK 235. cikk, EK 236. cikk és EK 288. cikk; a tisztviselők személyzeti szabályzata, 90., 90a. és 91. cikk; 1073/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 14. cikk)
3. *Kártérítési kereset – A megsemmisítés iránti keresetkezéssel kapcsolatos önállóság*
(EK 230. cikk, negyedik bekezdés; EK 235. cikk; 288. cikk, második bekezdés)
4. *Szerződésen kívüli felelősség – Feltételek*
(EK 288. cikk, második bekezdés)

1. Megsemmisítés iránti keresettel megtámadható jogi aktusnak vagy határozatnak minősülnek az EK 230. cikk alapján az olyan kötelező joghatásokat kiváltó intézkedések, amelyek a felperes érdekeit érinthetik, jelentősen módosítva annak jogi helyzetét.

Az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) vizsgálatot lezáró jelentése esetében nem erről van szó. Az olyan jelentés, amely nem módosítja jelentősen az abban megnevezett személyek jogi helyzetét, nem támadható meg megsemmisítés iránti keresettel. Természetesen e jelentés, amely funkcionális függetlenséggel rendelkező szervezeti egység által önálló közigazgatási eljárás lezárásaként hozott, kész iratnak minősül, e ténynél fogva nem minősíthető olyan közigazgatási vagy bírósági eljárásokat előkészítő intézkedésnek, amelyek a jelentés következtében, de éppúgy az OLAF megkeresésével párhuzamosan vagy azt megelőzően is megindíthatók. E jelentés azonban nem rendelkezik kötelező joghatásokkal, hiszen bár az érintett sze-

mélyeknek sérelmet okozó, kötelező joghatással rendelkező aktusok meghozatalát javasolhatja a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak, valamint a közösségi intézményeknek, a következtetései és ajánlásai semmilyen, még eljárási kötelezettséget sem jelentenek e hatóságok számára, amelyek szabadon dönthetnek a végleges jelentés alapján meghozandó intézkedésekről, és amelyek tehát az egyedüli olyan hatóságok, amelyek azon személyek jogi helyzetének módosítására alkalmas határozatokat hozhatnak, akikkel szemben a jelentés bírósági vagy fegyelmi eljárás megindítását javasolta.

Az ilyen jelentésnek az a tény sem tulajdoníthat sérelmet okozó aktus jellegét, hogy eljárási szabálytalanságokat tartalmazhat, és lényeges alaki követelményeket sérthet, mivel az ilyen jogsértéseket csak valamely későbbi megtámadható aktus ellen irányuló kereset alátámasztásaként lehet vitatni – annyiban, amennyiben befolyásolták annak tartalmát –, ilyen aktus hiányában

azonban önállóan nem, továbbá a kár jellemzésére alkalmas azon tény sem, hogy e jelentés érintheti az abban név szerint említett személyek nem vagyoni érdekeit, végül pedig azon tény sem, hogy e jelentést az igazgató felügyelete mellett az OLAF aktusával fogadták el.

tési kérelem benyújtására megállapított eljárást.

(vö. 70–71. pont)

(vö. 47–51., 55–57. pont)

2. A személyzeti szabályzat új, 90a. cikkének 2004. május 1-jei hatálybalépése előtt – amely cikk azon lehetőségről rendelkezik, hogy valamely tisztviselő az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) igazgatójához a személyzeti szabályzat 90. cikke (1) bekezdésének értelmében vett kérelmet nyújtson be, amelyben felkéri, hogy az e Hivatal vizsgálatával összefüggésben határozatot hozzon személyével kapcsolatban – és az 1073/1999 rendelet 14. cikkének az OLAF által lefolytatott vizsgálatokkal kapcsolatos hallgatása miatt a tisztviselő által a Bizottsággal szemben benyújtott, az e Hivatal valamely jelentése által állítólag okozott károk megtérítésére irányuló kártérítési keresetnek a személyzeti szabályzat szerinti jogvitához való kapcsolódása nem volt feltétlenül szükséges, ezért az érintett tisztviselő nem volt köteles követni a személyzeti szabályzat 90. cikkében az ilyen kártérítési
3. A felelősség megállapítása iránti kereset önálló jogorvoslati lehetőség, amelynek különleges szerepe van a jogorvoslati lehetőségek rendszerében, és a sajátos tárgyára való tekintettel kidolgozott gyakorlati feltételektől függ. Ezért az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) vizsgálatot lezáró jelentéséhez kapcsolódó megsemmisítés iránti kérelemnek az említett, sérelmet okozó aktusnak nem minősülő jelentés jellege miatti elfogadhatatlansága nem vonja maga után a jelentés szabálytalanságokat tartalmazó elkészítésével és elfogadásával összefüggő jogellenességnek minősülő különböző károk megtérítésére irányuló kártérítési kereset elfogadhatatlanságát.

Azon jogalanyoknak ugyanis, akik az EK 230. cikk negyedik bekezdésében említett elfogadhatósági feltételek okán közvetlenül nem támadhatnak egyes közösségi aktusokat és intézkedéseket, az EK 235. cikkben és az EK 288. cikk második bekezdésében előírt szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti kereset benyújtása révén – annyiban, amennyiben az adott magatartás olyan természetű, hogy felveti a Közösség felelősségét – mégis van lehetőségük jogvita tárgyává tenni a határozati jelle-

get nélkülöző magatartást, amely nem képezheti megsemmisítés iránti kereset tárgyát. A jogalanyoknak az ilyen kereset keretében lehetőségük van az igazgatási jelentés elkészítése és elfogadása során elkövetett jogellenességekre hivatkozni, jóllehet e jelentés nem a benne említett személyek jogait közvetlenül érintő határozat.

(vö. 77–80. pont)

4. A közösségi jog valamely közösségi intézménynek vagy szervnek betudható megsértésével a magánszemélyeknek okozott károkért való felelősség terén a közösségi jog három feltétel együttes fennállásakor biztosítja a kártérítéshez való jogot: akkor, ha a megsértett jogszabály célja, hogy a magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen, ha a jogsértés kellően súlyos, és ha közvetlen okozati összefüggés áll fenn a kötelezettségnek az aktus meghozója általi megsértése és a jogsérelmet szenvedett személyek kára között.

E tekintetben a pártatlansági szabály, amely az intézményeket az olyan természetű vizsgálati feladatok teljesítése során kötelezi, mint amellyel az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) bízta meg, olyan szabálynak minősül, amelynek célja az, hogy magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen.

A Közösség felelősségének megállapítására alkalmas hibának minősül a jelen esetben a pártatlansági követelménynek az OLAF által a vizsgálat lefolytatásában – amely vizsgálat részleges és eltérített irányultsága a végleges jelentésben az intézmény érintett szervezeti egységei, következésképpen ezek tagjai pontos felelősségének téves bemutatásához vezetett – meghatározó befolyással bíró vizsgáló személyével kapcsolatos összeférhetetlenség fennállásából eredő súlyos és nyilvánvaló megsértése, mivel az OLAF a jelentés tartalmában semmilyen következtetést nem vont le a saját, a vizsgálónak a vizsgálatból való kizárására vonatkozó határozatából.

(vö. 100., 102., 125., 127–128., 131., 140–141. pont)